

Hellevarautumisen nykytila ja vaikutukset –työpaja 7.4.2025

Kooste keskusteluista

Roosa Hiltunen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Pia Wulff, tutkija, Isohoito-hanke, Tampereen yliopisto
PVM.2025

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**

Työpajaan osallistujat

- Työpaja järjestettiin Teamsin kautta 7.4.2025 klo 13-15
- Työpajassa käsiteltiin helteiden vaikutuksia sotessa
- Työpajaan osallistui 27 Isohoito-hankkeen ulkopuolista henkilöä sekä hanketiimi.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työpajan pienryhmät

Alustuksen jälkeen osallistujat jakautuivat keskustelemaan neljään pienryhmään:

- Ryhmä 1: Sairaalat ja terveystieteiden vuodeosastot
- Ryhmä 2: Terveystieteiden avohoito ja päivystys
- Ryhmä 3: Sosiaalihuollon ympärivuorokautisen hoivan yksiköt
- Ryhmä 4: Kotihoito.

Työpajan teemat

Jokaisessa ryhmässä keskusteltiin ryhmän oman aiheen näkökulmasta kolmesta teemasta:

- Ennaltavaraautuminen helteisiin
- Potilaiden suojaaminen helteen aikana
- Työtekijöiden suojaaminen helteen aikana.

Seuraavassa keskustelut on tiivistetty teemoittain.

Ennaltavaraautuminen (1/2)

- Kaikissa ryhmissä korostettiin ennakkoinnin sekä henkilökunnalle suunnatun viestinnän ja ohjeistusten tärkeyttä. Haasteeksi nähtiin viestinnällä kaikkien kesällä työskentelevien tavoittaminen (ryhmä 1) ja puutteelliset ohjeistukset esim. Ikkunoiden avaamisesta (ryhmä 2)
- Kaikissa ryhmissä keskusteltiin hellevaraautumisen suunnittelun tärkeydestä. Ryhmässä 4 mainittiin haasteeksi hellevaraautumisen puuttuminen valmiussuunnitelmista ja keskusteltiin hellevaraautumisen integroimisesta hoitopolkuihin ja -prosesseihin sekä hankintoihin
- Kaikissa ryhmissä haasteena oli resurssipula ja työvoiman riittävyys. Kesäaikana hoidon tarpeen lisääntyminen on muutoinkin haaste (ryhmät 1 ja 2).

Ennaltavaraautuminen (2/2)

- Ryhmässä 3 korostettiin lähiesihenkilön roolia hellevaraautumisessa; ryhmässä 4 pohdittiin työterveydenhuollon roolia
- Ryhmässä 3 mainittiin lämpötilojen seuranta; ryhmissä 3 ja 4 hellevaroitusten seuranta ja niistä viestiminen henkilöstölle
- Ryhmässä 2 nähtiin haasteeksi vanhat rakennukset, lääkkeiden säilyvyys ja verensokerimittareiden toimintahäiriöt; ryhmässä 3 vuokrakiinteistöt.

Ryhmässä mainittuja toimia

Ambulanssin
ilmastoinnin käyttö
(ryhmä 2)

Kotikäyntilaukkujen
säilyttäminen suojassa
auringolta (ryhmä 2)

Saunan lämmityksestä luopuminen
ympäri vuorokautisessa hoivassa
helteiden aikaan (ryhmä 3)

Vastuu varautumisesta
kotihoitoon asiakkaalla/omaisilla,
kiinteistöjen omistajilla?
(ryhmä 4)

Viilennyslaitteiden
lainaus kotihoidossa
(ryhmä 4)

Kotihoitoon asiakkaiden
omaiset avustavat esim.
Ilmalämpöpumppujen
hankkimisessa (ryhmä 4)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Potilaiden suojaaminen helteen aikana

- Kaikissa ryhmissä korostettiin potilaiden nesteytyksen tärkeyttä helteiden aikana
- Ympäri vuorokautisen hoivan ja kotihoidon ryhmät mainitsivat omaisten avun asiakkaiden hoidossa; toisaalta kaikilla asiakkailla ei ole avustamaan kykeneviä omaisia
- Ryhmät 2 ja 3 mainitsivat kevyiden vaatetuksen/petivaatteiden merkityksen potilaalle
- Ryhmässä 2 mainittiin haasteeksi ajan puute potilaiden kanssa hellevarautumisesta keskusteluun.

Ryhmässä mainittuja toimia ja haasteita

Potilaan lääkityksen tarkastaminen hellejakson aikana ja sen jälkeen/kotiutuessa (ryhmä 1)

Kotiuttamisessa erityisen harkinnan käyttäminen, varsinkin jos koti on kuuma (ryhmä 1)

Erityishuomio kuumeileviin infektiopotilaisiin ja nesteenpoistolääkitystä saaviin potilaisiin (ryhmä 1)

Viileät alustat (ryhmä 1)

Riskiryhmiä heikommassa taloudellisessa asemassa olevat (ryhmä 2) ja sydän- ja muistisairaat (ryhmä 3)

Etähoivan kontaktien lisääminen asiakkaille, joille etähoiva soveltuu (ryhmä 4)

Haasteena kotihoidon asiakkaiden ja omaisten tietoisuuden puute helteiden ongelmista (ryhmä 4)

Työntekijöiden suojaaminen helteen aikana

- Kaikissa ryhmissä korostettiin työn tauotuksen ja nesteytyksen merkitystä. Kaikissa ryhmissä haasteena oli työn tauotus. Hellejuomien tilaaminen henkilökunnalle nähtiin tärkeäksi, mutta monessa yksikössä tämä ei toteudu (ryhmät 1-3); juomiin voi tilata myös elektrolyyttitabletteja (ryhmät 3 ja 4)
- Kaikissa ryhmissä haasteeksi nähtiin kuumat, hengittämättömät tai raskaat työvaatteet. Sairaaloissa ja vuodeosastoilla (ryhmä 1) korostui eristyshuoneissa tarvittavan vaatetuksen haasteet; ensihoidossa (ryhmä 2) työturvallisuussyistä raskaat työvaatteet. Ryhmä 3 ehdotti suojavaatteiden kehittämistä teknisestä kuidusta.

Rahoittajat ja hankkeen toteuttajat

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos**

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Tampereen yliopisto

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet**